

Amateurarcheologie en het Verdrag van Faro

Elvira Adriaansen

Stichting In den Scherminckel
ArcheoHotspot Bergen op Zoom

scherminckel@home.nl

www.scherminckel.nl

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel (SIDS)

SIDS opgericht 3 maart 1971

Vernoemd naar huis
'De Scherminckel'

Scherminckel/ scharminckel =
'lelijk aapje' / 'mormel'

*Zwavelstokkenbakje
15^e eeuw, Bergen op Zoom*

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

Doel o.a.:

Materiële getuigenissen van de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van Bergen op Zoom en omgeving te conserveren, beschrijven, te plaatsen in de context van de geschiedenis.

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

Doel o.a.:

Materiële getuigenissen van de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling van Bergen op Zoom en omgeving te conserveren, beschrijven, te plaatsen in de context van de geschiedenis.

**En deze toegankelijk maken voor het publiek tbv studie, educatie en genoeg.
(al sinds 1971!)**

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

Ondersteunen archeoloog

Binnen: bronnenonderzoek, vondstverwerking, administratie, documentatie, beheer collectie

Buiten: waarnemen, opgraven, meten, registreren, documenteren

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

Beleidsmatig, zoals:

Archeologiebeleid/ erfgoedbeleid gemeente Bergen op Zoom

Uitvoeringsplannen beleid: Gehuchtenplan, Vestingvisie

Cultuur Historisch Overleg (collega cultuur historische organisaties)

Projecten, zoals ontwikkelen Verborgten Vesting

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

*Lunet Overijssel
Traptoren en 'Gallerie Majeure'
Vesting Bergen op Zoom
18^e eeuw
Verborgene Vesting*

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

'De Verborgene Vesting'
Bezoek via www.scherminckel.nl

ArcheoHotspot Bergen op Zoom - Stichting In den Scherminckel

Publieksbereik

Rondleidingen

Lezingen

Excursies

Educatie onderwijs

Tentoonstellingen

Publicaties

Verborgen Vesting

ArcheoHotspot

Workshops

Stadswandelingen

Open dagen (archeologisch depot / opgravingen)

Open Monumenten Dagen

Nationale Archeologie Dagen

Jeugd Monumentendag

....

Aansluiten bij evenementen en themadagen/-weken/-maanden

Samenwerking collega cultuur historische organisaties

Koninklijke Erepennen

Hoe verloopt archeologisch onderzoek?

Aanleiding is ruimtelijke ontwikkeling

De bevoegde overheid bepaalt wat voor archeologisch onderzoek nodig is
(in Bergen op Zoom = gemeentelijk archeoloog)

Hoe verloopt archeologisch onderzoek?

Start is altijd bureauonderzoek: bronnenonderzoek

Bij lage archeologische waarde:

- Geen nader onderzoek, of

- Oriënterend onderzoek (proefsleuven, proefboringen)

Bij hoge archeologische waarde:

- Plan van eisen voor onderzoek

- Daadwerkelijk graven

Maar altijd:

- Er zijn conclusies voor de ontwikkellocatie

- Rapportage (2 jaar)

Archeologie en publiek: wettelijk kader

1992 Malta

Publieksbereik

Meedoen

Draagvlak vergroten
- kennisdomein

2005 Faro

Publieksparticipatie

Meebepalen

Maatschappelijke waarde
- als doel (kennisdomein)
- als middel (sociaal domein)

Stichting In den Scherminckel: publieksbereik of participatie?

Wat is participatie? Zelf initiatief nemen? Meebepalen?

Of ook meedoen, meedenken, ervaren, consumeren?

Stichting In den Scherminckel: publieksbereik of participatie?

In Bergen op Zoom:

Binnen archeologisch onderzoek zijn vrijwilligers meedenkend en doen mee, maar zijn meestal niet initiatief nemend en niet bepalend

Beleidsmatig zijn vrijwilligers veelal meedenkend, soms initiatief nemend, niet bepalend

Binnen publieksbereik **alle** initiatief vanuit vrijwilligers!

- bepalend
- intrinsieke motivatie
- enthousiasmerend, vergroot draagvlak

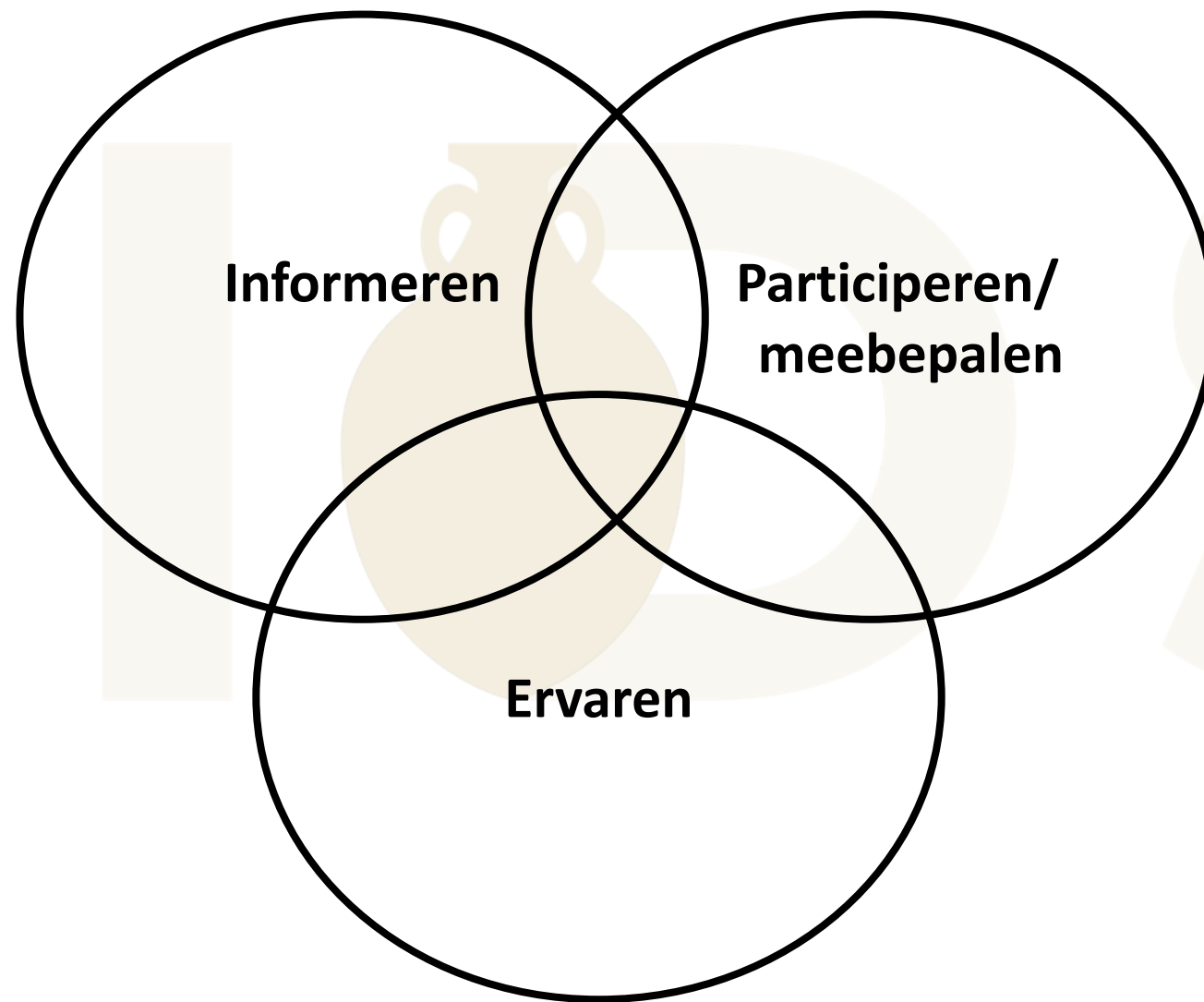
Stichting In den Scherminckel: publieksbereik of participatie?

Maar uitdagingen:

- Tijd: vrijwilligers zijn niet full-time beschikbaar; avonden, weekenden
- Geld: geen financiële stabiliteit (huisvesting, bekostiging activiteiten)
Landelijke subsidies te grote projecten
Lokale subsidies moeizaam
Structurele ondersteuning lange termijn ontbreekt
- Menskracht: aantal vrijwilligers, vergrijzing, specifieke doelgroep,
inzetbaarheid: kennis en ervaring opbouwen kost tijd
(inhoudelijk, organisatorisch, beleidsmatig)

Onze visie: publieksbereik is ook participatie!

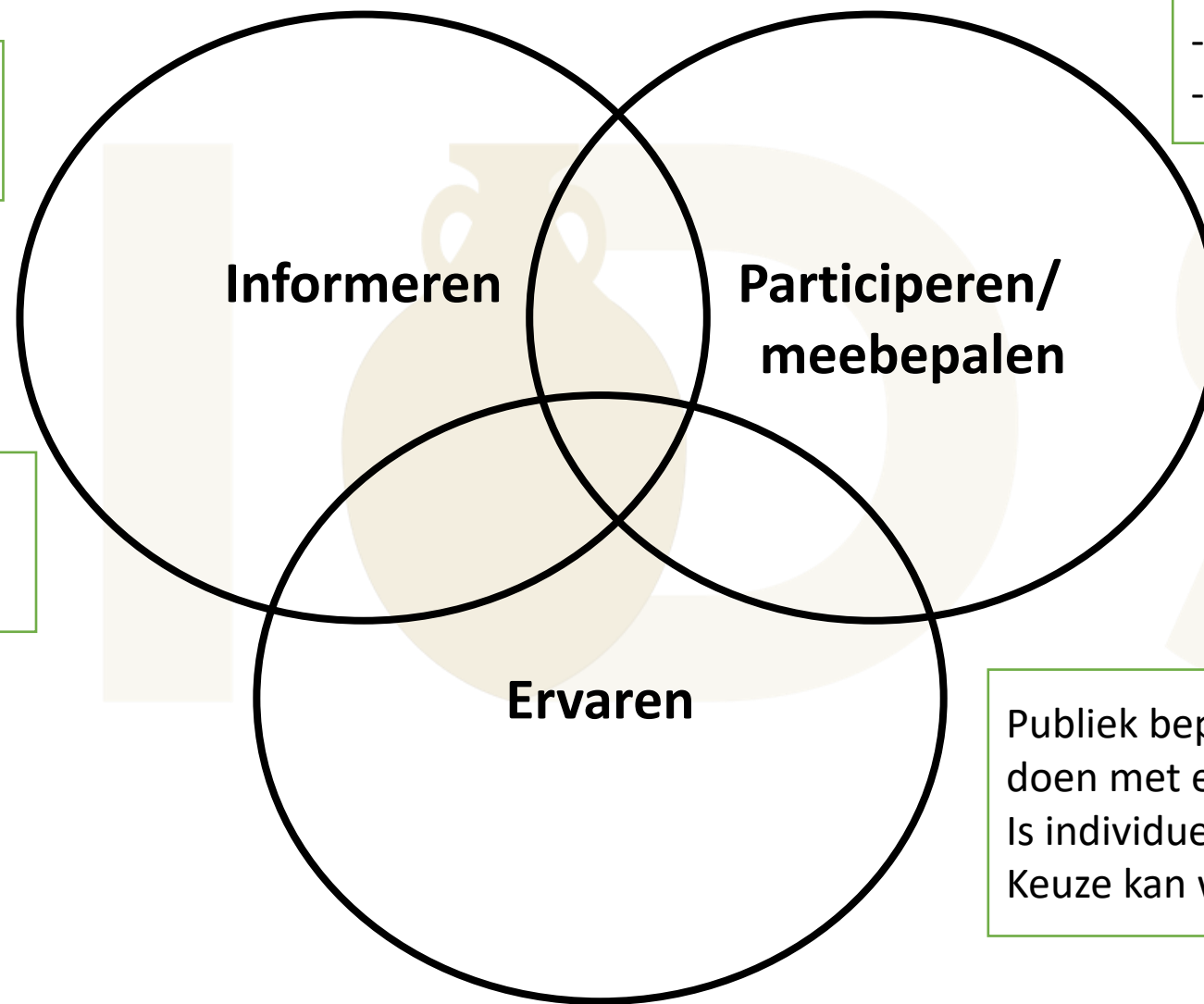
Stichting In den Scherminckel: publieksbereik is ook participatie

Participeren is niet hetzelfde
als initiatief nemen
(top-down of bottom-up)

Is educatie onderdeel van
publieksbereik?

Waar plaatsen we:

- Meedoen?
- Meedenken?
- Consumeren?

Publiek bepaalt zelf of en wat te
doen met erfgoed/ archeologie
Is individuele keuze
Keuze kan wisselen

Stichting In den Scherminckel: 'Faro-proof'?

Ondanks nog vele wensen en verbeterpunten:

Zijn de amateur-archeologen uit Bergen op Zoom "Faro-proof"?

Zelf vinden de vrijwilligers van Stichting In den Scherminckel

dat ze goed bezig zijn!

Dank voor uw aandacht!

*Romeinse amforen afkomstig
van offerplaats, 1^e-3^e eeuw
Thaliaplein, Bergen op Zoom*

Elvira Adriaansen

Stichting In den Scherminckel
ArcheoHotspot Bergen op Zoom

scherminckel@home.nl

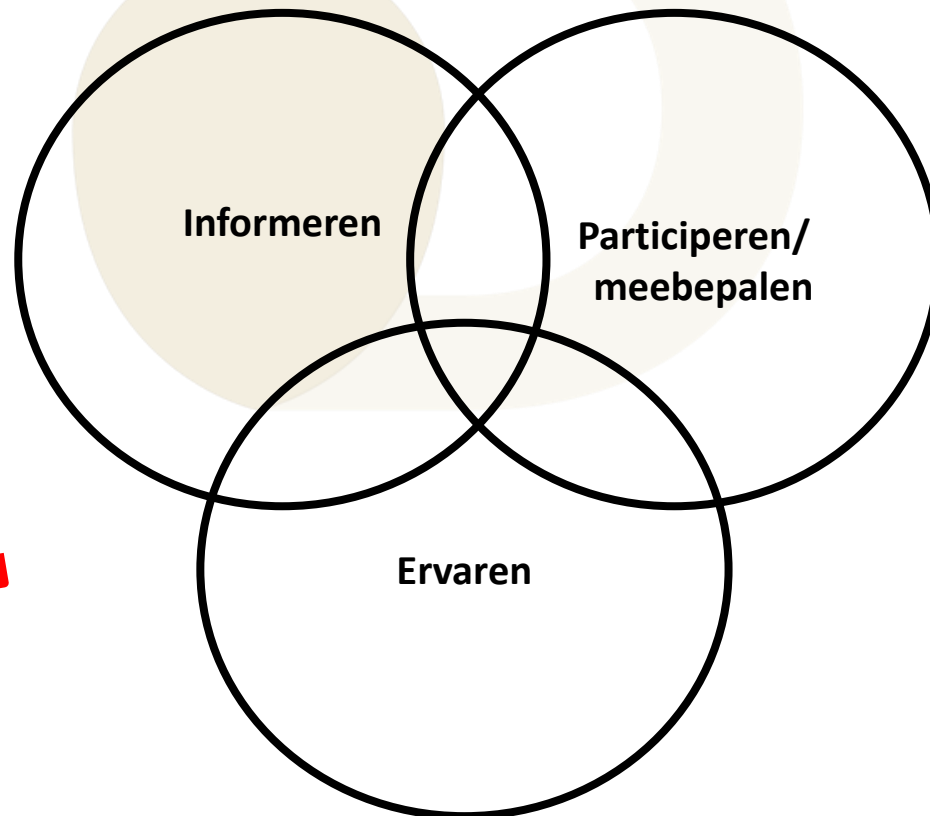
www.scherminckel.nl

Discussie

Stelling 1:

Uitgangspunt Faro: Erfgoed van, voor en door iedereen; participatie.
Voldoet publieksbereik voldoende aan de Faro-uitgangspunten?

**Onze
mening?
JA!**

Discussie

Stelling 2:

Is erfgoed/ archeologie een basisvoorziening of dient het een maatschappelijk belang/ oplossing?

Oftewel: is erfgoed/ archeologie een doel of een middel?

**Onze
mening?
Beide
opties zijn
mogelijk
(en/en)**

*Misbaksel
14^e eeuw, Bergen op Zoom*

Discussie

Stelling 3:

Is erfgoed- / archeologie educatie ook Faro?

**Onze
mening?
JA!
Graag meer
aandacht
voor
educatie!**

Dank voor uw aandacht!

*Romeinse amforen afkomstig
van offerplaats, 1^e-3^e eeuw
Thaliaplein, Bergen op Zoom*

Elvira Adriaansen

Stichting In den Scherminckel
ArcheoHotspot Bergen op Zoom

scherminckel@home.nl

www.scherminckel.nl

